

Inge Vuijk

Regie krijgen of leren nemen?

Regelmatig krijg ik de vraag hoe ik aankijk tegen het thema eigen regie. Boeiende vraag die precies aansluit bij een thema dat me al een tijdje bezighoudt en zoveel invalshoeken kent. Iedereen is het erover eens, het is hoog tijd voor een meer gelijkwaardig gesprek tussen zorgvrager en professional. Een insteek die vol aansluit bij de nieuwe definitie van positieve gezondheid. Bovendien een uitgesproken wens van de mensen om wie het gaat. 'Praat met ons en niet over ons', is het inmiddels bekende motto.

Als iemand al regie wil nemen, dan lukt dat op dit moment bijna niet. In de praktijk zie ik nog steeds dat behandelprogramma's, gebaseerd op protocollen en zorgpaden, leidend zijn. Voor de levensvisie, tempo van leren of manier van meedoen in de maatschappij van een revalidant is amper ruimte. Laat staan dat naasten in die behandelprogramma's voorkomen. 'Er wordt tegen je gepraat in plaats van met je', zei een oud-revalidant onlangs tegen me. Je moet wel heel erg hard je best doen om je eigen plan te kunnen maken. Het gevolg is dat ik veel mensen tegenkom, die zich afhankelijk opstellen en blind de professionals of anderen volgen. Ze hebben niet geleerd zelf actief mee te denken. Daar komt bij dat mensen om wie het gaat vaak geen idee hebben hoe het leven met een beperking eruit kan zien. Hoe kun je dan regie nemen? Als gevolg van de huidige situatie vallen revalidanten thuis in een zwart gat en zie ik

professionals hun passie voor het vak verliezen en afhaken. En niet zomaar de eerste de beste professionals. Precies degenen die misschien wel het meest geschikt zijn om op een gelijkwaardige manier in gesprek te kunnen en durven gaan met de revalidant. De professionals die oprecht geïnteresseerd zijn in de revalidant en zijn naasten. Degenen die open vragen durven te stellen over wat hij of zij van de revalidatie verwacht en over de manier waarop hij of zij wil blijven meedoen in de maatschappij. Juist de professionals, die echt aansluiting zoeken en zichzelf daarmee kwetsbaar op durven stellen, zonder zich te verschuilen achter hun professe of de organisatie, haken af.

Kortom, hoe groot is de kloof tussen wat 'we' zeggen te willen en wat er in de praktijk gebeurt. Als we echt vinden dat een revalidant anno 2020 een andere rol mag spelen in zijn eigen

revalidatieproces, dan is het toch op zijn minst opvallend dat we van de professionals vragen om hetzelfde te blijven doen. En dat het management geen manier weet te vinden om een structurele ommezwaai te maken, zodat het leven van de revalidant voorop komt te staan en niet het aantal behandelingen.

Gelukkig kom ik ook op plekken waar men juist wel zoekt naar ruimte om de revalidant zeggenschap te geven. Tolbrug revalidatie in Den Bosch is zo'n plek. Revalidanten worden uitgedaagd om actief mee te denken over wat ze nodig hebben om stappen te zetten. Het rooster is afgeschaft. Professionals bepalen niet meer wat de revalidant moet doen. Ze zoeken samen met de revalidant naar een voor hem of haar betekenisvolle invulling van het revalidatietraject. Het enige dat daar telt, is dat een revalidant zo snel en zo goed als mogelijk voorbereid naar huis gaat. Het effect is op zijn minst zeer interessant. Revalidanten laten tijdens hun klinische opname meer initiatief zien dan daarvoor en ervaren weer eigenwaarde. Bovendien gaan ze eerder naar huis omdat ze zelf aangeven er klaar voor te zijn.

'Praat met ons, niet over ons'

Wanneer het doel is om revalidanten weer regie te leren nemen dan vraagt dat echt om een structurele verandering. Noem het innoveren, kantelen of transformeren. Het gaat in ieder geval over 'compleet anders'. Niet het protocol of zorgpad is dan nog leidend, maar het perspectief van een revalidant. Dat is iets anders dan: 'U vraagt, wij draaien'. Dat vraagt iets van de professionals, hun organisatie, maar zeker ook van een revalidant. Hoe gehospitaliseerd je ook uit het ziekenhuis komt. Ergens zal je de slag moeten slaan door zelf weer mee te gaan denken en sturen. Anders kom je jezelf vroeg of laat tegen omdat anderen zijn gaan bepalen hoe jouw leven eruit ziet. En draai het dan nog maar eens om.

Natuurlijk is het ingewikkeld als je leven net op z'n kop is komen te staan en je in een overlevingsmodus zit. Houd dan maar eens regie als iedereen om je heen meer van jouw situatie begrijpt dan jij. Dat is heel hard werken en bereid zijn naar jezelf te kijken in de spiegel. Om vervolgens de mensen om je heen te gebruiken om te gaan oefenen. Want regie voeren over je veranderde leven moet je leren. Dan kun je met oefenen niet vroeg genoeg beginnen en dus bij voorkeur al tijdens de revalidatie. In eerste instantie om invloed uit te leren oefenen op je eigen revalidatietraject. En in het verlengde daarvan om gedurende de rest van je leven regie te kunnen blijven voeren om jouw leven te leiden. ♦

het VERTAALHUIS

spreekt alle talen

Alle taalcombinaties
Beëdigd/onbeëdigd
Specialist in medische vertalingen
Medische tolken
Vertrouwelijk & snel

Mr. van Coothstraat 33b | 5141 EP Waalwijk | +31(0)416-651023
info@hetvertaalhuis.nl | www.hetvertaalhuis.nl

Advertenties

Wijnkamp · Advocatuur · Litigation

Voor juridische hulp in Oostenrijk

- letselschade door ski-, bergsport en verkeersongevallen
- strafrecht in verband met ski-, bergsport en verkeersongevallen

Stephan Wijnkamp is Nederlands sprekende advocaat gevestigd in Oostenrijk. Naast advocaat is Stephan Wijnkamp Oostenrijks-Landes-skileraar, lid van de Oostenrijkse Bergrettung en ervaren alpinist. Daardoor weet hij als geen ander de ongevalsituatie te analyseren en de juridische vertaalslag te maken. Ook voor ski- en bergsportgevallen in andere landen dan Oostenrijk wordt vaak gebruik gemaakt van zijn expertise.

Voor meer informatie www.bergsportrecht.eu